

Jaarverslag 2023 Stichting Ons Bloemendaal

Marion Lemmers

Vernieuwing in bestuur

2023 was een jaar waarin het bestuur afscheid nam van een tweetal zeer gewaardeerde bestuursleden. Elsbeth van Olffen deed na tien jaar 'trouwe dienst' een stapje terug. Gelukkig hoeven we haar nog niet helemaal te missen en zal ze deel uit blijven maken van de commissie Gebouw en Omgeving. In het zomernummer blijkt Elsbeth terug op haar tijd als bestuurslid en zal Margeet Pruijt zich aan u voorstellen

Voor Annemieke Schep, die voor de groencommissie in het bestuur de zaken met succes behartigde, kwam het afscheid toen ze besloot naar Groet te verhuizen. Het is mede dankzij haar inzet dat Park Brederode de windvaan weer heeft kunnen terugplaatsen op het Carré. Margreet Pruijt heeft haar per 1 januari opgevolgd.

Terugblikkend op het begin van 2023 gaan onze gedachten even terug naar de voorjaarsbijeenkomst van dinsdag 11 april en de lezing die verzorgd werd door Reinier Mees over 'Het militair erfgoed uit de Tweede Wereldoorlog in de gemeente Bloemendaal'. Reinier deed samen met expert Peter Saal onderzoek naar de restanten van het militair erfgoed uit de Tweede Wereldoorlog, hetgeen resulteerde in de aanwijzing van twee gebieden, elf bunkerensembles, twee losse bunkers en een loopgraafstructuur tot gemeentelijk monument. In zijn lezing nam hij ons mee in het onderzoek, vanaf de aanleg van de militaire verdedigingslinie dwars door Bloemendaal, tot aan de sporen die daarvan nu nog zichtbaar zijn. Het was een drukbezochte avond waaruit bleek dat de interesse in het onderwerp bij een groot publiek leeft.

In september wordt traditiegetrouw de Jaarmarkt Bloemendaal gehouden, een evenement waar Ons Bloemendaal altijd *acte de présence* geeft. Dit jaar was het een ongewoon warme dag; ondanks de hitte werd onze stand goed bezocht. Voor onze trouwe donateurs hadden we een primeur: zij kregen een rolletje pakpapier cadeau ontworpen door onze stichting in samenwerking met kunstenaar Peter Mulder. Daarnaast was er een prijsvraag waar een ieder aan kon deelnemen. Het ging om het identificeren van een aantal monumenten in Bloemendaal op een ansichtkaart, eveneens van de hand van Peter Mulder. Menig hersenpan werd gekraakt en een viertal gelukkigen werden beloond met een jaarlang ons tijdschrift. Voor de kleine Bloemendalers waren er twee jonkvrouwen die rondliepen en onze stand onder de aandacht brachten. Dat er een grote pot spekkies stond hielp wellicht ook een beetje.

Om het nieuwe jaar goed beslagen ten ijs te komen heeft Ons Bloemendaal een avond georganiseerd waarop erfgoedvereniging Heemschut een workshop verzorgde over de dit jaar geïntroduceerde Omgevingswet.

Tot zover het algemene gedeelte waarin we u deelgenoot willen maken van het wel en wee van onze stichting in 2023. In het navolgende verslag wordt duidelijk wat de verschillende commissies bezighield in 2023 en welke acties er werden ondernomen om het cultureel historisch erfgoed van Bloemendaal te dienen.

Commissie Gebouw en Omgeving

Vorig jaar schreven wij in het jaarverslag dat de gemeente werkte aan uitbreiding van de monumentenlijst en het aanwijzen van beeldbepalende panden. Helaas heeft de gemeente dit proces in verband met tijdgebrek en het ontbreken van budget uitgesteld. Erg jammer. Zowel wij als andere partijen hadden er al veel tijd in gestoken om tot een goede lijst van potentiële monumenten en beeldbepalende panden te komen. De gemeente gaat dit in 2024 weer op te pakken.

Wij blijven de bouwaanvragen, adviezen van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en de agenda van de Commissie Grondgebied van onze gemeente volgen.

Met betrekking tot alle bouwplannen geldt dat wij kijken of de authenticiteit van het pand en de omgeving bewaard blijft. In de praktijk gaat het bijna altijd om monumenten maar dit is geen vereiste. Ook de kwaliteit van de openbare ruimte en het behoud van het dorpse karakter van onze kernen houden wij in de gaten.

Dit jaar hadden grotere bouwprojecten onze aandacht; zoals onder andere het zogenoemde 'Bosterrein' in Vogelenzang, waar men een klein woonwijkje mogelijk wil maken, de bouwplannen voor het voormalig GZ-Terrein in Bennebroek, waar zich diverse monumentale gebouwen bevinden, het 'Bispinckpark' en de bouwplannen rond de Albert Heijn in Bloemendaal. Ook kijken wij naar kleinere bouwprojecten. Daarbij valt ons op dat er regelmatig aanvragen worden ingediend voor aanbouwen die wij te fors vinden in relatie tot het hoofdgebouw of in relatie tot de kavel. Vaak wordt daarbij gebruik gemaakt van de zogenoemde tien procent regel. De volgens het bestemmingsplan toegestane maten worden opgerekt met exact tien procent om zo tot een groter volume te komen. Naar onze mening staat de gemeente het gebruik van deze regel veel te vaak toe zonder dat aan de daarvoor in het bestemmingsplan gestelde eisen is voldaan.

Tijdschrift

Met het verschijnen van het themanummer Atlantikwall in de zomer haakte ons tijdschrift mooi aan bij de eerdergenoemde lezing van de voorjaarsbijeenkomst. Van de bunkers van kustbatterij Langerak tot de Flakbatterij Süd-Ost, de tankgrachten en opgeworpen duinen: ze zijn de stille getuigen van een indringende periode in Bloemendaal. In het winternummer werd juist ingegaan op 'luchtiger' zaken zoals een eeuw Radio Bloemendaal. Ook werd er aandacht besteed aan het religieus socialistisch centrum dat geopend werd door de Arbeiders Gemeenschap der Woodbrokers in villa Nieuw Saxenburg in Bentveld.

Dit jaar werd besloten om in de column van het bestuur wat meer ruimte te geven aan actuele zaken. Onderwerpen die in de Nieuwsbrief verschijnen omdat ze op dat moment spelen kunnen in het tijdschrift iets ruimer onder de aandacht worden gebracht; een goede synergie hopen we.

Groencommissie

De leden van de Groencommissie hebben, elk in hun rayon, de aanvragen om kapvergunning en de verleende kapvergunningen goed in de gaten gehouden en waar nodig met de afdeling Groenvoorziening van de gemeente overleg gepleegd.

Er is ook voor gezorgd dat de gemeente alsnog aan de nieuwe werkkerreinvergunning voor het in aanbouw zijnde flatgebouw Chapeau aan de Hartenlustlaan te Bloemendaal voorwaarden heeft verbonden ter bescherming van de monumentale plataan in de nabijheid.

Op advies van de Groencommissie heeft Ons Bloemendaal bezwaar gemaakt tegen de omgevingsvergunning voor een woning aan de Willinklaan te Bennebroek, met name tegen het kappen van drie monumentale eiken.

Tevens heeft onze stichting zienswijzen ingediend op de kap- en rooilijst gemeentelijke bomen 2023 en de bomenplantlijst 2023-2024.

De Groencommissie heeft bezwaar gemaakt tegen de kapvergunning voor een beuk in een beukenlaan op Park Brederode (Bloemendaal).

Archiefcommissie

Op de meest uiteenlopende vragen die binnenkomen bij onze stichting heeft de archiefcommissie doorgaans een passend antwoord. Of het nu gaat om kennis over historische plekken of personen, veelal voorvaderen naar wie onderzoek wordt gedaan, ze kunnen vaak de gezochte oplossing bieden of anders doorverwijzen naar instanties waar meer specifieke kennis voorhanden is.

Ook de boekenverkoop is in handen van de archiefcommissie. Daarnaast heet zij donateurs en andere belangstellenden elke eerste dinsdagmiddag van de maand tussen 14.00 en 16.00 uur van harte welkom in de voormalige brandweerkazerne op de gemeentewerf in Overveen, waar het archief is gehuisvest.

De commissie heeft zich ook in 2023 bezig gehouden met het indexeren, archiveren en digitaliseren van het aanwezige documentatiemateriaal, hetgeen soms een uitdaging is wanneer nieuwe programmatuur en ICT voor de nodige hobbels zorgen.

Voor het tijdschrift *Ons Bloemendaal* heeft commissielid Frits van der Veldt de populaire fotorubriek 'Zoekplaatje' verzorgd, die ook in het afgelopen jaar weer tot vele enthousiaste reacties heeft geleid.

Activiteitencommissie

In 2023 heeft de activiteitencommissie een uitgebreid programma gepresenteerd, waaronder een paar 'nieuwkomers' als excursie.

Zaterdag 22 april was het de bedoeling een fietsexcursie te houden door de Bloemendaalse duinen, onder leiding van oud-boswachter Coen van Oosterom. Helaas hebben de weergoden ons dusdanig in de steek gelaten dat wij deze fietstocht moesten afblazen. Maar op 24 juni kon hij gelukkig wel doorgaan.

Zondag 21 mei mochten wij Schapenduinen weer bezoeken en leidde Jan de Jong ons rond over het landgoed. Als afsluiting van deze wandeling bood de familie de Jong ons een glas wijn aan in de tuin.

Zondag 11 juni begonnen wij de rondleiding over Park Brederode bij de Zocherlounge. Oud parkwachter Bert Hartoch nam ons mee over het terrein en vertelde anekdotes uit de tijd van het Provinciaal Ziekenhuis.

Tot slot wandelden wij onder leiding van Wim Vogel een 'Bomans' wandeling door Bloemendaal.

In het tweede weekend van september vond Open Monumentendag plaats, dit jaar met het thema 'Levend erfgoed, als monumenten konden praten'. Er was veel belangstelling bij de achttien deelnemende monumenten in Aerdenhout, Bennebroek, Bloemendaal, Overveen en Vogelenzang.

Voor 2024 staan er veel interessante excursies op het programma. Daarover leest u meer, elders in het tijdschrift en op de website. Ook in de nieuwsbrief wordt u van de activiteiten op de hoogte gehouden.

Tot slot

We hopen dat u in het afgelopen jaar Ons Bloemendaal met veel plezier heeft gevolgd en wellicht een aantal activiteiten heeft bezocht. Inmiddels hebben we de gezellige nieuwjaarsborrel met onze vrijwilligers van 2024 alweer achter ons liggen. Nieuwe plannen zijn gesmeed, goede voornemens genomen en het nieuw jaar van start gegaan waarin onze stichting hoopt u met vers elan, leuke acties en informatie wederom te zullen kunnen enthousiasmeren. Mocht u zich bij onze vrijwilligers willen voegen schroom dan vooral niet: u bent van harte welkom!